

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան 12 ֆր.
Տեղատվություն 6 «

ԱՐՏԱՍՍԱԶՄԱՆ

2 քիւ մեկ ծրարով)
Տարեկան 14 ֆր.
Տեղատվություն 7 ֆր.

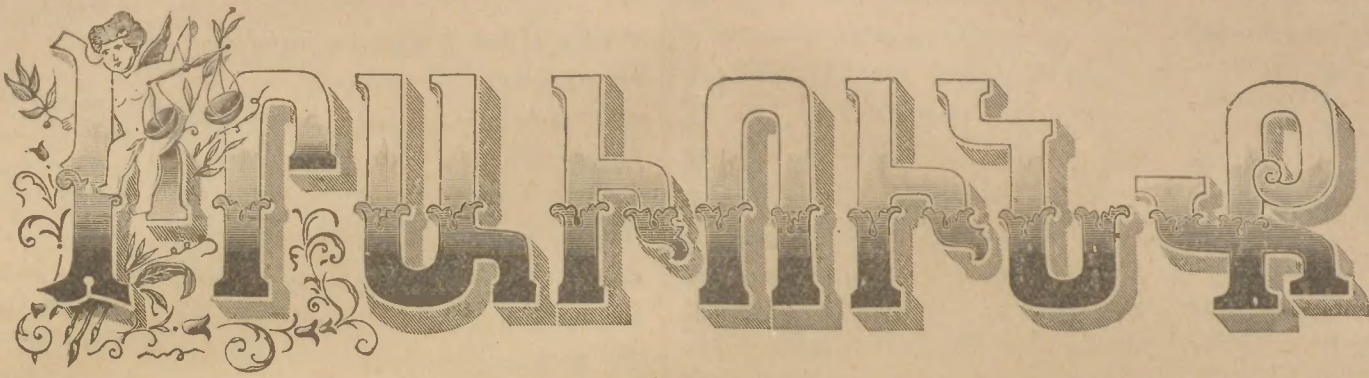
ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 տղ.
Տեղատվություն 1.50 »

ԿԱՆԻՏԿ

—o—

Մանուկան սողը
20 տանքով

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱՐ

ՀԱՍՑԵ

Rédaction du journal

„Iravounk“

V A R N A (Bulgarie)

—o—

Редакция

на вѣстникъ

„Иравункъ“

ВАРНА (България)

—o—

Գրութիւնք եւ

չեն տրուիր

ՀԱՅ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐՈՒ
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մեր անցեալ չորեքշաբթի թիւին թրքերէն բաժնին մէջ հրատարակած էինք Ազատական Օսմանցիներու Բարիկ գումարած Համաժողովին որոշումները։ Ահա անոնցմէ զատ հետեւեալ լրացուցիչ տեղեկութիւնները կը քաղենք Բրո Արմենիայէ։

Հնչակեան և Դրոշակեան կուսակցութեանց պատուիրակները Ազատական Օսմանցիներու Համաժողովին յայտարարած են

1. Թէ հայ Գոմիթէները պատ. բաւտ են գործակցելու Ազատական Օսմանցիներու ալի բոլոր հասարակական գործունէութեան, որ ներկայ դրութիւնը փոխելու նպատակ ունի։

2. Թէ այդ հասարակական գործունէութեանն դուրս հայ Գոմիթէները պիտի շարունակեն իրենց մասնաւոր գործունէութիւնը, լաւ հասկցուած ըլլալով թէ այս գործունէութիւնը թուրքիոյ արդի դրութեան դէմ ուղղուած է և ոչ թէ անոր միութեան և գոյութեան դէմ։

3. Թէ իրենց մասնաւոր գործունէութիւնը արդէն միակ նպատակ ունի Պեռլիի դաշնագրին 61րդ յօդուածին և 1895 Մայիս 11ի իշխատագրին ու անոր կցուած լրացուցիչ մասերուն, նոյն պէս նաեւ յանուն հայ Գոմիթէներու դիւանագիտական ճամբով Ֆրանսական կառավարութեան մատուցուած տեղեկագրիներուն մէջ նշանակուած բարենորոգմանց անմիջական գործադրութիւնը ձեռք բերել։

Համաժողովին ներկայ գտնուող ամեն ազգէ Օսմանցիներու և հայ պատուիրակներու միջեւ կատարեալ համաձայնութիւն գոյացած է, դաշնագրիներու և միջազգային որոշումներու համեմատ, ա. սիակեան և եւրոպական թուրքիոյ մի քանի նահանգներուն համար յանձն առնուած բարենորոգումներու գործադրութեան փութացումը պահանջելու պետութիւններէ։

Միւս կողմէ Հայերը յայտարարած ըլլալով հանգերձ թէ իրենք պատրաստ են գործակցելու ներկայ վարչական գրութիւնը փոխելու նպատակաւ ամեն ձեռնարկի, սակայն և այնպէս ծանուցին թէ որչափ որ ալ Հայոց Գոմիթէներու պատուիրակները Համաժողովին իրենց ներկայացուցած ծրագրին գործադրութեանը կը բաղձան, իրենք ձեռնհասութիւն չունին բոլոր կայսրութեան մէջ գործադրելու բարենորոգմանց եղանակի մասին վճիռ տալու, բայց հակառակ չեն բնաւ սահմանադրական կեդրոնական վարչութեան մը հաստատումին, որ յարգէ մասնաւոր և տեղական կազմութիւնները, որոնք նախատեսուած են Պեռլիի դաշնագրին և միջազգային որոշումներուն մէջ, որք եղած են հայաբնակ նահանգներու համար և մասնաւորապէս մատնանշուած իշխեալ դաշնագրիներով և որոշումներով։

Համաժողովին օսմանցի անդամները, որոնց հետ Յոյներ և Ալպանացիներ, յայտարարեցին իրենց կողմէ, ստուար մեծամասնութեամբ, թէ մասնաւոր կէտի մը վրայ յառաջ եկած տեսութեանց տարբերութիւնը զիրենք չարգիլելու բնաւ Հայերը տառապեցնող չարքին դէմ էն ազդեցիկ դարձաները փետուրու և հետամուտ ըլլալու։

1. Հայոց օրինաւոր բաղձանքներուն իրագործումին, հայաբնակ նահանգներու տեղական վարչական կազմակերպութեան մասին և նաեւ միւս բոլոր նահանգներուն համար։

2. Հաստատումին կեդրոնական կառավարութեան մը, որ ըլլայ ազատական գաղափարներու վրայ հիմնուած, և ապահովէ ազգային իրաւունքներու պահպանումը, ինչպէս նաեւ գաւառական վարչութեանց կանոնաւոր գործունէութիւնը և որմէ Հայերը նոյն աստիճանով և միեւնոյն չափով օգտուին ինչպէս կայսրութեան բոլոր ժողովուրդները։

ԹՂԹԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԲԱՐԻՉ, 26 Փետրուար

ՎԻԿՏՈՐ ՀԻԼԻՍԻ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵՆԻԿԸ. — Բարիկ եւ ամբողջ Ֆրանսան տօնի մէջ է այսօր, տօն մը որ յուլիս 14ի տօնէն վար չի մնար, միեւնոյն իրարանցումը, միեւնոյն ուրախութիւնը կը տիրէ Բարիկի ամեն կողմն։ Նոյն հասարակային ուրախութիւնը կը տիրէ Ֆրանսայի բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ՝ գաւառները։ Ֆրանսայի մեծ բանաստեղծ Վիկտոր Հիլիսի հարիւրամեակի տօնն է, որ սկսան այսօր եւ որ պիտի տեւէ մինչեւ յառաջիկայ մարտ 2ը։

Տօնը սկսաւ երեկ երեկոյ փետրվար 25ին, յիշուի երեկ երեկոյ Սէնի նահանգապետը քաղաքական տան սրբահաներուն մէջ ընդունեցաւ օտար ազգերու պատուիրակները՝ ներկայացուցիչներ կային գերթէ ամէն ազգերէ, ի միջի այլոց յիշեց Սերպ, Հունգարացի, Իտալացի, Յոյն, Հայ, Սլաւոնացի, Լեհացի, Բուլղար, Թիւրք եւն։ Ներկայացուցիչները։ Այս ընդունելութիւնը շատ փայլուն յաջողութիւն մը ունեցաւ, ճառեր արտասանեցին՝ քաղաքապետութեան ժողովին նախագահ՝ Պ. Տօսէ, Սէնի նահանգապետ՝ Պ. ալ Սէլլ, Փրակայի քաղաքապետ՝ Պ. Սուր, Հայ, Բուլղար, Լեհացի, Յոյն եւն։ Ներկայացուցիչները պատասխանեցին կարճ բայց իմաստալից խօսքերով։ Յետոյ փունջ մը արուեստ օտար պատուիրակներուն ինչպէս նաեւ հարիւր բանաստեղծներուն՝ որոնք Ֆրանսայի ամեն կողմերէն եկած էին մասնաւորապէս այդ ընդունելութեան համար։ Կոնցերտ մը այս երեկոյթին նոր փայլ մը տուաւ եւ վերջացուց զայն։

Բայց ճշմարիտ տօնը սկսաւ այսօր առաւօտեան կանուխէն, ժողովուրդը սկսաւ Բարիկի ամեն կողմերը տալ լաւ ծով, ազգային մեծ բանաստեղծին տօնը կատարելու համար։ Բոլոր պաշտօնական վարչութիւնները զբոսները, համալսարանը, սակարան, ինչպէս եւ շատ մը խանութներ փակ են այսօր։ Հասարակաց շէնքերը լապտերներով եւ դրօշակներով զարդարուած են։ Քաղաքային տան մերձակայ փողոցները սքանչելի կերպով զարդարուած են։ Քաղաքային տան առջեւ գտնուող հրապարակը անմասն կերպով սուղուած է, այնտեղ միայն կամարներ, կայմեր, զինանշաններ օգտապարկներ կը տեսնուին, ամէնքը լուսաւորուած զանազան հարիւրաւոր գոյներով, ամէնքը ծաղկած եւ ելեքարական լոյսին տակ դիւթական

երեսոյթ մը առած են։ Ամեն կողմ կը տեսնուին լոյսերու եւ ծաղիկներու մէջ Վ. Հ. (Վիկտոր Հիլիս) գլխադրերը որոնք արեւի մը նման կը փայլէին։ Փողոցներու անկիւնները կը հանդիպին շրջուն երգիչներու որոնք իրենց գլուխը հաւաքած՝ երբեմն քանի մը հարիւր հոգի, անմահ բանաստեղծին փառքը կերգեն եւ կը ծախեն տօնի առթիւ յօրինուած երգեր, զին 10 սանթիմ։

Քաղաքային տան ներքեւը կարելի է ձեռնային սքանչելի պարտէզի մը նմանցնել, այնքան շատ են տունկերը ծաղիկները, թուփերը... Պալատին բակերէն միոյն մէջ կանգնած է Պառօ քանդակագործին վիզիօն իւր քօթը անուն հրաշալի գործը։

Փանթէոնի մէջ (ուր թաղուած է Վիկտոր Հիլիս) սկսաւ պաշտօնական տօնը։ Որոշ ժամէն շատ առաջ անթիւ քաղաքիւն մը շրջակայ փողոցները խոնուած էր, մանաւանդ Սուֆլօ փողոցը ոստիկանները դժուարութեամբ ճամբայ կը բանային՝ պաշտօնական շքախմբին համար։

Ժամը մօտ 10ին հասարակապետութեան նախագահը երեւցաւ Փանթէոնի հրապարակին վրայ պաշտօնական շքախմբերու ներս մտնելու ժամանակ կոնսերուաթուափի նուագիչ խումբը՝ հասարակապետական նուագիչ խումբը։ Բոլոր անոնք Ֆրանսայի ազգային երգը եւ Վիկտոր Հիլիս քայլերգը զոր յորինած է մասնաւորապէս Սէն-Սանս երգահանը։ Ինքսուն կին եւ ինըսուն էրիկ մարդիկ ամէնքն ալ առաջնակարգ երգիչներ կերգեցին Սէն Սանսի սքանչելի յօրինուածը։ Յետոյ հասարակաց կրթութեան միոնիստը յանուն Ֆրանսական կառավարութեան եւ Պ. Հանսօթ՝ Ֆրանսական կառավարութեան արտասանեցին երկու հիւանալի ճառեր որոնց երկուքն ալ, աւելորդ է ըսել, Վիկտոր Հիլիսի փառքը գովաբանեցին։ Յետոյ արտասանեցան նոյնիսկ Վիկտոր Հիլիսի բանաստեղծութիւնները, ինչպէս Օ Մուլլընի, Բրեկնդան, Օնօր, Սիլիւրա, Բուսը, Շանսօն Տանսկըրը. արտասանողներն էին Ֆրանսական թատրոնին ամենայայտնի դերասանները։ Միկնուսի նշանը արուեստը երբ նուագածու խումբը փչաւ ածել Շան իւ ծէքաւը։

Սակայն Փանթէոնի տօնը պաշտօնական էր, այսինքն ամենուն առաջ բաց չէր, այլ միայն կարգ մը մահկանացուներ կրնային ներկայ գտնուիլ։ Բայց Վիկտոր Հիլիս հրապարակը ամենքին համար բաց էր, այնտեղ բոլոր ժողովուրդը կրցաւ, գոնէ հեռուէն ներկայ գտնուիլ արձանի բացման որ գործն է Պառիս քանդակագործին։

Բանաստեղծին արձանը կը բարձրանայ իր անունը կրող հրապարակին ձիւղ կողմէն: Բոլորովին կը զբոսնեն պաշտօնական անձնակազմը: Թեանց յատկացուած տեղերը որոնք նոյնպէս ելքերական գոյնը գոյն լապտերներով, զրոյներով զարդարուած են: Փամը 3ին հասարակապետութեան նախագահը եւ պաշտօնական չարխուսը մտաւ հրապարակին վրայ ուր արդէն անթիւ բաղմունքներ մը խոնարհ էր: Քաղաքականական ժողովին հիմանը պէտք եղած ընդունելութիւնն ըրաւ նախաձեռնին եւ մինչեւ արեւմտեան երեք զինուորական միւլիները բարեկամ զալուստ կը մագլթեն իրենց գործիներով:

Յետոյ սկսան ճառախօսութիւնները: Իրարու հետեւ խօսեցան Պ. Պ. Մօրիս նախագահ Վիկտոր Հիւկօի արձանին համար կազմուած յանձնախմբի: Տրամախիկ հեղինակներու ընկերութեան նախագահը զրական մարդոց ընկերութեան նախագահը, մի քանի քաղաքական անձնակազմութիւններ:

Այնքան բազմութիւն, այնքան ճառեր եւ այնքան պաշտօնական անձնակազմութիւններ տեսնելով մարդ կը զգածուէր եւ կզգար թէ իրօք ազգային եւ մեծ արարողութեան մը ներկայ կը գտնուէր, ուր Ֆրանսայի մէկ զաւակը որ իւր գերագոյն հանձնարով ամէն ազգի ընտանիքի եւ սիրելի բանաստեղծը դարձեր է, կը փառաբանուէր: Մ. Դաւիթ-Բեկ

ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Երկուշաբթի գիշեր տեղի ունեցաւ «Սանդրալ» ընդարձակ որահին մէջ տեղւոյս ազգային վարժարանին ինպատու սարքուած դիմակաւոր ու անդիմակ պարահանդէսը. բնականաբար թաղ. խորհրդոյ պաշտօնական յայտարարութեան սպասելու ենք, գոյաքան զուտ հասոյթին վրայ տեղեկացուցին:

ԹԵՐԹՕՆ ԻՐԱՆԻՈՒՆՔ

ՅՈՒՆԱՑ ԱՊՍԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

(Շար. նախ. քիւնէ)

Իպրանիս Փաշա Յունաց վրայ կը դիմաւորէ: — Եւրոպայի առանձնակաւի Յունաստան: — Յունիսի վերջերը 16,000 հետեւակ եւ 800 ձիաւոր, 63 պատերազմական նաւ, որոնց հրամանատարը մեծաւ մասամբ անդիւսցիւք էին կամ գաղղիացիք, մեկնեցան Ադրբայճանի: Իսկ արշաւանքին գլխաւոր զօրավարն էր Մէհմետ Ալիի կտրիճ որդին: Իպրանիս վաշտ:

Յունական վարչութեան գլխաւորը այս նոր իշխանութիւնը զինուորական համար, ամեն ջանքերն են կրելին եւ արդիւյն ճէշտութիւնը չարժեքու: Առաջարկեցին որ իրենց վրայ եւրոպացի արքայազուն իշխան մը դրուի, եւ մինչեւ կը խնդրէին նմանի գուրք: Օսկանի դքսոյն որդին. սակայն ամեն միջոց պարագայ ելաւ: Իրենց արեւմտեան վրայ զմայլած էին ամենքը: Ժողովրդական երգերու նիւթ դարձեր էին, բայց թագաւորացի միայն սպանաւոր կը լսէին: Եթէ օգնութիւն մը ունէին առանձնական հեղ.

կուլթիւն մը ունենալու հաւար. սակայն կը կարծենք թէ, մասնաւորապէս նախորդ տարիի բաղդատ մամբ, այս անգամուսն հրաւիրեալներու թիւը տեղի ստուար ըլլաւ, հասոյթն ալ աներկ: Բայ նախորդ տարուքնէ աւելի գոյացած ըլլաւ է, մանաւանդ որ մուտքի տոմսակներու գինն ալ այս տարի 4ի տեղ 5 ֆրանք եր:

Գալով պարստահի զարգացումին, կարելի է ըսել թէ կարգադիր մասնախումբը, ընդհանուր առմամբ—ու միջոցներու ներած չափով—ջանքեր խնայած չըլլալ ամեն բան կարելի եղածին չափ անթերի ընծայելու: Ըլլալ լուսաւաւութեան ու գործադարգութեան համար, ըլլալ սրահակումի ու գունաւոր պատկերներու ու հայելիներու ճոխ տողանցութեանը համար, կանոնաւորութիւնը ու ճաշակը զգալի պակասներ չէին ներկայացներ:

Ու եթէ կարգադիր մասնախումբը, իր խօստումը կատարած եղաւ իր կողմէն հարկաւոր խնամք մը չխնայելու, պարստահի զարգացումը վայելուչ ու սիրուն ընծայելու, ու օտարական հրաւիրեալները դժգոհ չձգելու, տեղւոյս հայ բնակչութիւնն ալ մասնախումբը պատշաճապէս գոհացուցած կրնայ նկատուիլ: Խաղերու սկզբնաւորութեանն իսկ Երկուսն հրաւիրեալներու բազմութիւն մը բովանդակ սրահը զրաւած էր, այնպէս որ պարերը այդ բազմութեան բաւական տուեցին:

Ասով մէկտեղ, ոչ մէկ չփոխութիւն, ոչ մէկ անկարգութիւն պարերու տեսողութեան ու կանոնաւոր յաջորդումին մէջ. ու ապա հովապէս մասնախումբին ու հրա.

ւերեալներու շնորհակալութեան արժանի պէտք է ըլլայ տիպիքներ, որ պարերը կանոնաւորելու համար խաղերու սկզբնաւորութեանն ինչեւ վերջը ջանք չխնայեց:

Գործադրապէս կերեայ թէ նուագախմբի ընտրութեանը համար մասնախումբը այնքան բազմաւոր գտնուած չէ. խաղերու բազմազան տեսողութեանը միջոցին նուագախումբին հեղանակ ամփոփ կերպին վրայ գանգատները գրեթէ անպակաս էին, ու մասնաւորապէս վաշտերու եղանակները անտանելի էին:

Գալով դիմակաւորներու, ամենք բազմութեան համեմատութեամբ մեծաթիւ չէին ու, քիչ բացառութեամբ, ծագագետաւորումի մէջ, ճաշակի ու խնամքի փալտն նորութիւններ ալ չէին ներկայացներ. անոնց մէջէն յիշատակենք սակայն երկուսն երկգիծակ անհատի մը պարագան, որ հետաքրքրական յաջողութիւն մըն էր, ըլլալ վայելչաւթեան, ըլլալ ըրութեան կողմէ, ու որ դժբաղդապէս չարժանացաւ երկուսուէր. ներք միայն, որուն սակայն բոլորովին անարժան չէր. նուէրներէն մին վիճակեցաւ նորատի գիմակաւորութիւն մը որ թաւիշի կարմիր կտորներով կէտկտուած համակ սպիտակ հանգերձանքի մը մէջ «հարս» մը կանձաւորէր: * * *

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Փրանսերէնի եւ Գերմաներէնի հմուտ երիտասարդ մը արամադիր է այդ երկու լեզուները սորվիլ ուղղորդուել, գոհացուցիչ պայմաններով, դասեր տալ: Դիմել խմբագրութեան:

պոլիս ուր Յոյնք որոնց կը հրամայէին Դիմատր Իփիլիանդի եւ Ֆապփէլ գաղղիացի հազարապետը, իրենց անգազար կրակովը եւ քաջութեամբ քաղաքը պաշտպանեցին: Եւ ինչպէս Իպրանիս վերջապէս ստիպուեցաւ չըրջակայքը այրելով, քաջութիւն ի Դիփփօլիցա:

Յոյնք մէջերին անմիաբան էին, մաս մը որոնց գլխաւորն էր Մարտադրապետ, առ Անդրիանոսի գիմեցին խնդրելով անոնց պաշտպանութիւնը: Եւ իրենցը զայրացան այս գործոյս վրայ: Եւ Դարաւաքաբի բաժնուկով ի բազմութեանն, առանձին սկսաւ կռուիլ մեծ յաջողութեամբ Ռուսներէն մէջ: Իպրանիս իմացաւ որ ազատասէր եւ յուսահատ ժողովրդեան մը հետ էր իր կողմը, իր հօրմէն նորէն օգնութիւն խնդրեց եւ ընդունեցաւ 8,000 հոգի:

Այս միջոցին ընդունեցաւ Ռաշիտ փաշայէն հրաւէր մը որ զինքը օգնութեան կը կանչէր Միսոլունկի քաղաքին դիմաց:

Միսոլունկիի անկումը: — Նախորին առնուած ժամանակը 30,000 առնաւորներ Ռաշիտ փաշայի առաջնորդութեամբ Միսոլունկիի դիմաց երկուցեր էին որ Լեփանդոյի ծոցին հաւաքուին կողմը կրկնայ, եւ Ետողիոյ

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

«Հայկական ընթերցարանի տասնամիայ տարեգարձի առթիւ» կազմակերպուած Գրական-Երաժշտական հանդէսին հաշուեկշիւը ի ստորեւ ներկայացնելէ անմիջապէս ետքը, կարգադիր Մասնախումբս կուզայ ներկայ գրութեամբ եւս իր խորին շնորհակալութիւնը յայտնել բոլոր այն ընթերցասէր ազգայիններուն, որոնք մօտէն թէ հետեւին, յիշեալ հաստատութեան յառաջացմանը զարկ մը տալու համար, չուշացան իրենց բարոյական եւ նիւթական աջակցութիւնն ընծայել:

Յարգանքով
Կարգադիր Մասնախումբի
Ատենադպիր Ատենապետ
Թ. Սուրիսեան Օ. Սարաւփեան
Ռուսուք, 16 փետր.

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

«Հայկական Ընթերցարան»ի տասնամիայ տարեգարձի հաւորէին
ՄՈՒՏԻ ԾՐ.ԱՆ.

Տոմարներու վաճառումէ	
գոյացած	378.—
նուէրներէ	101.30
Կուսակարներէ եւ Պի.Փէէ	31.85
	511.15
ԵԼՔ	ԾՐ.ԱՆ.
Տպագրութեան եւ փոստի	
ծախք	42.40
Պի.Փէէ լուսանկարի եւ այլն	35.80
Մանր մուր ծախքեր	13.30
Երաժշտ դասասուին	10.—
Պատրաստ գրամ	373.65
Գանձելի	36.—
	511.15

ԾԱՆՈԹ. — Այլ եւ այլ անձնակազմութիւններէ մինչեւ ցարդ ստացուած է նաեւ՝ 19 կտոր գիրք, 3 հայերէն եւ Ֆրանսերէն հանդէսներ, մէկ մատենադարան եւ խոհանրակար մը որուն փոքրադիր լուսանկարներ ի վաճառ հանուեցան:

մայրաքաղաքն է (*): Զանազան բերդեր ունէր որոնք ամենն ալ ազատական անուններ կը կրէին, ինչպէս, Ռիկաս, Թէլ, Ֆրանքլինսոն, եւ ուր կային Մարիոս Պոցարիսի, Պայրընի եւ Գիրիաքուիսի գերեզմանները: Դարաքաղաքը առաջուրմէ նախագէտ, շտապակազմ տանական գունդերուն երեսնալուն վրայ. մանաւանդ որ Ռաշիտ փաշայի հասած ժամանակը, Նոտիս Պոցարիս ալ 4,000 ընտիր գնդով մը ինքզինքը քաղաքը ձգեց: Ռաշիտ փաշա աւատրիացի ճարտարապետներու օգնութեամբ քաղաքը չըրջապատելու. պաշարուել այն տանի սաստկացաւ երբ Թոփալ փաշան 60 նաւով իրեն օգնութեան եկաւ: Ռաշիտ պատերազմը չսկսած մարդ զրկեց որ անձնատուր ըլլան: Դարաքաղաքը պատասխանեցին որ «Միսոլունկիի բանակները մեր հրանօթից վրայ կախուած են. ե՛կ եւ առ»:

Յարձակման նշանը տրուածին պէս ճաճիկը ականով մը պարագին մէկ կողմը ձեղք մը բացին. եւ առնաւոր գունդը ներս վազեց եւ պարսպաց վրայ ճաճիկը դրօշը կանգնեց. սակայն երկու անգամ ալ անաւոր թշնամի:

(*) Կըսեն որ Սուլթան Մահմուտ Ըսաճ ըլլալ Ռաշիտ փաշային. «Կամ զլուսիք կամ Միսոլունկի»:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամենայն Հայոց վեհ. Հայրապետը ամսույ 7ին Տփղիս հասած է. կըսուի թէ ժամանակ մը հոն պիտի մնայ:

— Շամախի երկրաշարժի հետեւեալ հետեւեալ սրտաճկիկ տեղեկութիւնները կուտան.

«Մինչեւ փետրուարի 5րդ փութակները տակից հանուած է մօտ 3000 դիակ կարծուած է, որ մեծածնների ընդհանուր թիւը 5000 ից աւելի կը լինի, իսկ վերաւոր ուսմաններն անթիւ անհամար են: Նեխուող զիւղներէն օգի մէջ ալ. պիտի մի գարշահոտութիւն է տաւածուած որ շնչի չի լինում: Մեծ երկիւղ կայ որ կենդանի միւս. ցածների մէջ համաճարակ վարակիչ հիւանդութիւններ տարածուեն, Բժիշկներն ու ֆելդշերները ոչ մի բուժական հանգիստ չունին: Վերակապի պարագաների մեծ պակասութիւն է զգացուած: Փետրուարի 5ին տասը սայլ վրան հասաւ: Եղանակն անտանելի է: Սուպերների գալով պեղումներն առաջ են տարւում արագօրէն: Մզկիթի հետ փլած մահմեդական դպրոցի ուսուցիչը հայ էր նա իւր 15 աշակերտներով փրատակների տակ մրնաց դաստուութեան ժամանակ: — Կիլիկիոյ կաթողիսական նոր ընտրութիւնը կատարելու համար Պատրիարքարանի կողմէ պատուիրակ պիտի զրկուի Տ. Յակոբ Ա շոտ եպիսկոպոս որ վերջերս Սամսոյի առաջնորդ ընտրուած էր: — Կարգ մը յառաջդիմասէր ազգայնոց նախաձեռնութեամբ թէհրանի մէջ լսարան մը բացուած է, ուր օգտաշատ դաստիս:

Ներքէ մղեալ եւ վերաւորեալ, հարկ եղաւ դուրս փախչիլ զիւղներով գոցելով պատուարին ճեղքը: Այն ատեն տոճիկ զօրավարները մտածեցին քաղաքը սովի բռնել եւ այնպէս նուաճել: Բայց յանկարծ Միսուրիսի նաւատորմի իրենաւորն հարկ եղաւ նորէն պատերազմ սկսելու: Ռաշիտ Դեկտեմբեր 21ին ժողովուրդը բոլոր զօրքը, կարգաւորեց եւ ինքն ալ սուրը ձեռքը յարձկեցաւ Ռիկաս եւ Մաքրիս աշտարակներուն վրայ: Առնաւ լուսնները, մեծ յաջողութեամբ փոսը անցնելու վրայ էին, երբ յանկարծ գետինը կը զողայ կը բացուի եւ անաւոր պայթմամբ մը ծխով խառն անբաւ մոռներն եւ քարեր կը ձգէ Տաճկաց բանակը: Անհնար է երեւակայել Տաճկաց բանակին չփոթութիւնը եւ սարսափը, Ռաշիտ անգամ երկրին ցնցմանէն եւ ծխէն չփոթած յետ ապրիս անդին թմբածի պէս թափառելու, հազիւ իր վրանը կապաւինի գրեթէ նուաղեալ: Երկրորդ օրը զօրքը կազադակէր որ պաշարուած վերցուի: Սակայն Ռաշիտ գիտէր որ իր կեանքը Միսուրիսի լուսնի առմամբ է, չյուսահատեցաւ եւ այն ատեն իրեն օգնութեան կանչեց զիւրաքանչիւ փաշայն: որ չուտով աճապարեց հասնելու եւ զօրքը Միսուրիսի լուսնի քով ցամաք ելաւ 1816ին վերջին օրերը, երբ պաշարուած գրեթէ տարի մ'էր որ կը տեւէր:

սուրբիւններ կը կատարուին: — Պուրսայէ կը գրեն թէ տեղւոյն քահանաները գալթակեցող. ցիւղ եւ անվայել ընթացքի մէջ կը գտնուին. եւ այդ պատճառով ժողովրդին դժգոհութիւնը ալ ընդհանուր եղած է: Տեղւոյն առաջնորդը Գեր. Տ. Յովհաննէս եպիսկ. Արշարունի քահանաներու այդ ընթացքին դէմ բազմիցս բողոքելէ վերջ, իր ձայնը անխելի մը նալով, ստիպուած է մէկ կողմ քաշուիլ: Այդ քահանաները Պուրսայի նախկին առաջնորդ Բարթոլիմէոս եպիսկոպոսէն օրինակած լրջալու են իրենց այդ եպիսկոպոսի ընթացքն ու վարքը:

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ե. ՅՈՒՅԱԿ Սուրիանյէն

Փոխդրոշմ ֆրանք 120.50
Տ. Տ. Յարութիւն Գայուստեան 1. Կարապետ Ժամակոչեան 5. Յովակիմ Յարութիւնեան 5. Յակոբ Սալաւորեան 2. Դաւիթ Պետրոսեան 1. Թադէոս Բարսեղեան 1. Սեդրակ Յովհաննէսեան 1. Սկրտիչ Յարութիւնեան 1. Գեորգ Յակոբեան 1. Խաչիկ Համբարձումեան 1. Մամբրէ Համբարձումեան 2. Աբրահամ Մատթէոսեան 1. Մուշեղ Նիկողոսեան 2. Մկրտիչ Թերզեան 1. Մարտիրոս Մելքոնեան 1. Մարգար Սարգիսեան 1. Յովհաննէս Նիկողոսեան 2. Յովհաննէս Միսասեան 1. Համբարձում Յովհաննէսեան 2. Կիրակոս Գրիգորեան 1. Կարապետ Սկրտիչեան 1. Խաչիկ Մարգարեան 1. Դանիէլ Յովհաննէսեան 1. Գասպար Սալաւորեան 1. Խաչատուր Յարութիւնեան 1. Սամուէլ Սկրտիչեան 1. Միսակ Պոյաճեան 1. Մարտիրոս Յարութիւնեան 1.

Իպրահիմ անմիջապէս երկու օր վերջը յարձակմունք մը ըրաւ, բայց ետ վանուեցաւ եւ քննելով իմացաւ որ անկարելի է քաղաքը առնուլ մինչեւ որ ծովէն հաղորդակցութիւն ալ չկարէ: Մարտի 9ին Վասիլիտի կղզւոյն տիրեց եւ քիչ օրուան մէջ ծովը բոլորովին գոցեց: Այն ատեն սկսաւ պաշարելոց մէջ զարհուրելի սովը: մինչեւ ստիպուեցան ուտել ձի, շուն եւ այլ պիղծ կենդանիներ, մինչեւ պատերու վրայ ելած խոտն ալ, 15 ամիս էր որ պաշարուած կը տեւէր, սակայն պաշարեալը մտքերին դրած էին կամ ազատել կամ մեռնիլ: Իպրահիմ զազդիացի նաւ մը զրկեց, որպէս զի քաղքին մէջի գտնուած եւրոպացի զինուորականք եթէ ուզեն, ելլան: Բայց նաւը պարապ դարձաւ: Դաշին մէջ 9,000 հոգի չմացեր էին, որոնցմէ հազիւ 3,000 հոգի գէնք կրնային գործածել: միւսներն ալ ծերք, կանայք եւ տղայք որոնք հաւատար իրենց մարտիկներուն չէին ուզէր թշնամեաց ձեռքն իյնալ: Վերջապէս որոշուեցաւ Ապրիլի 12ին զիւրեղ թողուլ զքաղաքը, եւ ծածուկ Դարախաքաքիս զօրավարին նախ մը զրկեցին որ իրենց ընդառաջ գալ Սրակիւնի լիւրանց կողմէն: Բայց այս թուղթը տանողը, նամակը մատնեց Իպրահիմի: 12ին իրիկունը փոփոխուեց վրայ կամուրջներ ձգուեցան:

Կարապետ Գրիգորեան 1. Համբարձում Գրիգորեան 1. Մկրտիչ Խաչիկեան (Դաշուհի) 2. Պողոս Մարտիրոսեան 1. Սարգիս Մարտիրոսեան 1. Յակոբ Գրիգորեան 1. Յարութիւն Առաքելեան 1. Կարապետ Մարտիրոսեան 2. Կարապետ Գալուստեան 3. Մանուկ Յարութիւնեան 1. Յովհաննէս Յարութիւնեան 1. Մամբրէ Յովակիմեան 1. Յարութիւն Մանուէլեան 1. Սարգիս Շահինեան 1. Վարդան Մարտիրոսեան 3. Բարսեղ Սալիկեան 3. Միքայէլ Սիմոնեան 2. Ստեփան Սալիկեան 1. Յովհան Պետրոսեան 1. Զաքար Պետրոսեան 1. Մուրատ Մուրատեան 1. Մարտիրոս Սէֆէրեան 1. Սողոմոն Օհանեան 1. Յովհաննէս Սաղո 1. Կարապետ Յովհաննէսեան 2. Սահակ Յարութիւնեան 1. Մատթէոս Սիմոնեան 2. Մըղցո Սալիկեան 1. Ասատուր Սահակեան 2. Գրիգոր Ասատուրեան 1. Զատիկ Յովհաննէսեան 2. Սալիկ Յովսէփեան 1. Սալիկ Վարդանեան 1. Վարդան Սէֆէրեան 1. Եղիա թէնէքէճի 1. Կարապետ Սէֆէրեան 25. Յակոբ Աւետիսեան 1. Դադար եւ Յակոբ Յովհաննէսեան 2. Յովհաննէս Մաքսուտեան 2. Դադար Մուրատեան 1. Սարգիս Մանուէլեան Աերոս Սեբաստացի 2. Աւետիս Գրիգոր 1. Դաւիթ Պետրոս 1. Մուրատ Մանուկ 1. Աւետիս Յարութիւն 1. Յակոբ Կիրակոս 1. Մկրտիչ Կարապետ 2. Յովհաննէս Սալիկ 1. Սիմոն Սալաւորեան 1. Կարապետ Գրիգոր 1. Յովհաննէս Եղիազար 1. Պողոս Սարգիս 1. Սալաւոր Աւետիս 2. Աբրահամ Ասատուր 5. Յարութիւն Պողոս 1. Մարտիրոս եւ Սալիկ Սէֆէրեան 3. Յակոբ Գրիգոր 1. Գրիգոր Սոսնիզեան 1. Սկրտիչ մշասի. Սէպոսան 1:

Դուամար 273.50

(Շարունակելի)

եւ նախ Սուրիցիներուն գունդը ճամբայ ելաւ, միւս ամեն գունդերն ալ բոլորակ պիտի կազմէին մէջտեղ առնելով մաս մը ի ծրուոց եւ ի կանանց, տաճիկ բանակը կտրելով պիտի հասնէին Դարախաքաքիս բանակը: Առջի գունդը Ռաշիտի բանակը լուսնեան եւ քնոյ մէջ կը գտնայ եւ առանց վտանգի կանցնի, սակայն կը զարհուրելի երբ չտեսներ Դարախաքաքիսի գունդը: Երկրորդ խումբը երբ Իպրահիմի բանակին մէջ կը հասնի, մեծ զարմացմամբ կը տեսնայ որ երկպառացի գունդերը պատերասզմի պատրաստուել են, որոնք մէկէն կ'սկսին կրակ թափել Յուսաց վրայ: Գիշերը, թնդանով հարուածներն եւ անաւոր ճիւղերը կը շփոթեն զՅոյս, որոնց գունդերը խառնափնդոր դէպ ի քաղաք կը նկրկին: ուր կը հասնին երկպառացիք եւ հոն սոսկալի կ'ուլ մը կը բացուի ամեն տան զիմաց: Երկպառացիք յետ կրակ տալու ամեն տուններուն կը հասնին հոն ուր ժողոված էին գրեթէ 2,000 հոգի ծեր, կանայք եւ տղայք եւ զանազան գոց գտնելով կուղին կործանել: Բայց ներսի ժողովրդեան զուրը Խրիսթոս Դաւիթայիս եպիսկոպոսը, ինքը կը բանայ դռները, ջահ մը կ'առնու ձեռքը եւ աչքը եւ ձեռքը բոլոր հոն եղող հիւանդաց, կանանց եւ տղոց վրայ դարձնելով «Յիշեալ զմեզ Տէր» զոչնով կրակ կուտայ վա-

ԾԱՌՈՒ ԳԻՐԳԵՐ

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՄՐՄՈՒՋ ՀԱՅ-ԿԱԿԱՆ: Այս երգարանը Բ. անգամ տպագրուելով աւելի ճոխացած ու բարեփոխուած է, եւ հակառակ գնոյն աժանութեանը կը պարունակէ ազգային հին ու նոր գրեթէ բոլոր երգերը: Գին 1 Ֆր.

ՆԷՏԱ ԿԱՄ ՄԱՄԻՍ ՊԱՏԱՄԱՐԸ, Պուլկարիոյ ազատութենէն առաջ Պուլկար ժողովուրդին թուրքերէ կըրած տառապանքները ու անոնց նիստ ու կացը կը պատկերացնէ: Գին 50 ՍԱՆԹ.

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԶՈՂԵՐ: Պատկեր մը Տաճկահայաստանի իրական կեանքէն, զրեց Լ. Նահապետեան: Զեղչեալ Գին 1 Ֆր.

Այս գիրքերը ստանալու համար պէտք է զիմել Իրաւունքի խմբագրութեան, բոսթի ծախքը 10ական սանթիմ միասնել զրկելով իսկ գիրքերու արժէքին համար, եթէ ուրիշ զիւրութիւններ պակսին, կընդունուի նամակագրոյ մ 10 0/0 զեղչով:

Յ. Կ. ՃԱՆԿՈՒԼԵԱՆ Յանձնակառար

Պատիւ ունիմ պատ. ազգայնոց յայտարարելու թէ՛ Վառնայի, Շումլայի եւ Ռուսչուքի մէջ յանձնակատարութեան երթեւեկութեան սկսած էմ, անպայման վստահութիւն, ապրանքներու գիննրը խիստ զիւրամատչելի եւ յանձնարարութիւնները պիտի կատարուին արագ եւ շատ ճշգրտութեամբ: Հասցէ՝

Յ. Կ. ՃԱՆԿՈՒԼԵԱՆ Վառնա

Իսկ Ռուսչուք մեր կեդրոնատեղին է Գալֆանան եղարաց խանութը:

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒԻ

Վանայ Միստան գիւղէն Գասպար Ասատուրեան անուն երիտասարդին մայրը երկար ժամանակէ ի վեր իր այդ զաւակէն տեղեկութիւն ստացած չըլլալով, թախանձագին կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ՛ ով որ յիշեալ Գասպարի հասցէն կամ որ կողմ գտնուիլը գիտէ՝ հաճի իմացնել Սուրիսա Հայոց եկեղեցին Արժ. Տէր Սալաւոր հօր:

նոզին: Ահաւոր պայթել մը զէնքը ի հիմանց տակնուվրայ կընէ, թաղելով աւերակաց տակ 5,000 հոգի յոյն եւ եգիպտացի (*): Այսպէս կը լինայ զիւրացանկան քաղաքի մը կեանքը, որ իր մահուամբ յունական ազատութիւնը գնեց:

Ազատած եւ փախչող գունդերը, յետ հարուածներ կրելու հազիւ կը հասնին ի Սալոն, եւ Իպրահիմ յետ զՄիսուրիսի կործանելու զարձաւ նորէն ի Մօրէա՝ իսկ Ռաշիտ Աթէնքի զիմաց՝ որ միայն մնացել էր սպասամբաց ձեռքը: Աթէնք յետ տասնութէկ ամիս քաջութեամբ պաշտպանուելու գաղղիացի անուանի Փապվիէ հազարապետին ճարտարութեամբ, վերջապէս զլիւսաւորաց անմարաքանութեան պատճառաւ անձնատուր եղաւ: Յուստտան օր օրուան վրայ աւերակաց կոյտ մը կը դառնար, երբ հասաւ զաշնագրութեան այն լուրը զոր Յուլիսի 6ին ըրած էին մէջերին Դադարեան, Անգղիա եւ Ռուսաստան եւ զոր առաջարկեցին Սուլթան Մահմուտի:

Զ. Մ. ՆՈՒՐԻՍԱՆ

(Շարունակելի)

(*) Վօլապէլ Պատմութիւն Վերանդորգման. Հտ. Դ.

ՀԱՎԱՏԻՍՍԹԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

ԹԻԻՐՔԻՍ

Գրաւ էտուարտըն թամ կիլին. մէք զինէթինտէ Սուլթանա վէ- քեալէթէն՝ Թուրքիան բաշա, ժէնէ- րալ Նասիր բաշա վէ Սատըրազա- մըն մախտուսու Ալի պէ: Լօնտ- րայա կիտէճէք տիրէր:

— Սապըգ ատլիյէ նազըրը Բի- զա բաշանըն վէ նաֆիա նազըրը Արիֆ բաշանըն Գօնազլարընը զապթիյէճէ թահարրի օլընմը իսէտէ հիշ պիր շէյ պուլընմամը տըր:

— Փետրվար 14տէ զապթիյէ նազըրը պիզզաթ՝ Ֆուստ բաշա նըն պէօյիւք մախտուսը իլէ պէ- րապէր՝ բաշանըն եազըրգ իննէսի- նի թահարրի իտէրէք, քեաղըթլար վէ տիկէր պիր թագըմ էշեալար իլէ տօյու պիր շանթա պէրապէր ալուպ չըգըմը տըր:

— Ֆուստ բաշանըն Շամա եէ- թիշմը օլմասը թահագգուպ իթ- միշ տիր: Ասըն սէրպէսթ պը- րազըլմասը իշիւն Բուս էլշիսի իլէ պէրապէր Ֆրանսըզ էլշիսի տախի Սուլթանա միւրաճաաթ իթմիշ- լէր իտիր: պու սէֆիրէրին միւտա- լէլէսի բաշանըն գապահաթսըզ օլմասընտան մաստա՝ անըն լէթիսն տ՝ Սնէօր վէ Ալիքանտիր Լէվաքի նիշանլարըն պէօյիւք Գօրտօսլա- րընը համըլ օլուպ, հէր իքի տէվ- լէթին հիւսիւ թէվէտճիւհին նա- իլ պուլընտըղընտան նաշի տիր:

Ֆուստ բաշանըն չու ֆէլաքէթէ ուղրամասընըն պաշըճա սէպէպ- լէրինտէն պիրի տախի՝ Սլթանպօլ գըրկընը էսնասընտա միւշարիլէյ- հին իսկիւտար, Գատըքէօյ վէ Հայտար Բաշա ճիվարընը պիզզաթ մուհաֆազա իթմիշ օլմասընտան տօլայը օլաճագ տըր: Չիրա թօ- գատ շէհրինի գըրկընտան գուր- թարմըլ օլան Ֆէրիք Սուլթանաֆա բաշա տախի՝ պիր վագըթ սօնրա տէսիսէլէր իլէ թօգատտան չաղը- րըլուպ, կիրիտէ եօլանմըլ վէ պիւ ախէրէ հապսա աթըլմըլ ըտը: Ատիլ, ճէսուր վէ մէտէնիյէթի զաթլարտան՝ գըրկընա գարշը տուրմալարը սէպէպ իլէ՝ էնվայի ֆէլաքէթէ ուղրայանլար բէք չօգ օլմուշ տըր: վէ պուլըն ագսիսի օլարագ, գըրկընլարը թէշքիլ ի- տէն էնիս բաշա կիպի զատտար ճանիլէրին տախի թէրֆի մէմու- րիյէթ իլէ միւքեաֆաթ կէօրմիւշ օլմալարը ունուտըլաճագ հագը- զաթլարտան տէկիլ տիր: իշթի տէվրի համիտիլէնին հիքմէթի հիւ- քիւմէթի իգթիլապընտան՝ մազ- լումլար միւհազաթ վէ ճանիլէր միւքեաֆաթ կէօրմէքտէ տիրէր:

— Սիս Սլթան վէ րէֆիպէսի Մատամ Յիլքա չու սըրա Սէլա- նիքտէն Սլթանպօլա եէթիշմիշ օ- լաճագլար տըր: կազէթա մուսպէր- լէրի մէզպուրէլէրէ պինէր լիրա

վատ իտուպ, շագիլէրտէն տաղա աշըրըլմալարընըն հիքեայէսինի սէօյլէթմէք իսթէմիշլէր: Ս. Ամե- րիկա էլշիսի շագիլէրէ էօտէնիլէն ագճէթ թիւրքիտտան թալէպ ի- տէճէք իմիշ: պու թալէպէ թիւրք հիւքիւմէթինին գարշը կէլէճէկի աշիքեար տըր, պիրա թիւրքլէր պու իշտէ Պալիարիայը մէմուլ կէօսթէրմէք իսթիյօրլար:

Պիր կազէթա մուսպիլի Միս Սլթան իլէ կէօրիւշիւպ, չու մա- լիւմաթը ալմըլ տըր:

«Սիս Սլթան րէֆիպէսի իլէ պէ- րապէր սօն իքի հաֆթա զարֆըն- տա կիւնտիլէրի պիրէր խաֆի եէրլէրտէ գաբալը թուլթուլագտա օլուպ, կէճէլէրի պէկիր իւզէրինտէ վէ կէօլլէրի պաղը օլտըրը հալտէ տաղարտա կէզտիրիլմէքտէ իմիշ- լէր: Պիր տէֆա պէկիրին օիւշմէսի սէպէպի իլէ՝ քէնտիսի տախի կէօզ- լէրի պաղըլ օլտըղընտան Թօրլա- նամայուպ եէրէ տիւշմիշ վէ տիզի աղըլճա եարէլէնիմիշ տիր: Սլթո- նըն, Յիլքանըն վէ եէնի տօղլուշ օլան գըղըն՝ սըհհէթի պէրքէմալ տըր»:

ՏԱԽԻԼԻԹԷ

Շէհրիմիքտէ բազար կիւնիւ իճ- րա օլընան մէպուսան ինթիխա- պաթը քէմալը սիւքիւնէթ իլէ վէ նիզամը տախիէսինտէ վուգու պուլ տըղընտան տօլայը մէսուրըրը, վարնանըն հէնի մէպուսարը թէք- րար Ս. վէնէտիկ Բօքօֆ վէ Ս. Խ. Սիւրքի օլտըլար: Ֆագաթ պիլիթին վարնա սանճաղը իշիւն ինթիխապ օլընան 14 մէպուստան 10ը Յանքօվիսթ-Սլթանպօլիսթ օ- լուպ, եաղընը 4 մէպուս Գարա- վէլիսթ վէ Սլթօյիլիսթ տիրէր:

- Յանքօվիսթլէրին Սօֆիատա- քի մէրքէզի պիւրօսընտան վիրուտ իտէն տիւնքի թէլէկրաֆ՝ պիւ- թիւն Պուլկարիտա իճրա օլընան ինթիխապաթըն ումուս սէմէրէ- սինի սուրէթի աթիլէտէ կէօս- թէրմէքտէ տիր:
- 97 Յանքօվիսթ
 - 8 Սլթանպօլիսթ
 - 32 Սլթօյիլիսթ
 - 10 Գարավիլիսթ
 - 7 Բատօսլալիսթ
 - 9 Սօսիալիսթ
 - 10 Բէշլիլ
 - 8 մէճհուլ

— Ինթիխապարտան սօնրա վիւ- քէլա րէյիսի Ս. Տօք. Տանէֆին Բէթրապուրկա կիտէճէկինի պաղը էճէպի կազէթալար եաղըպ, պու եօլըլըլա էնվայի մագսէտլէր համլ իթմէքտէ տիրէր: Պուլարտան պաղըլարը Ս. Տանէֆին Բուսիայա կիթմէսի Մաքէթոնիւ իշիւն Չս- րըն թէվապիլիսթի տապէթ իթ- մէք մագսէտինէ աթիլ իտէյօրլար: Բօլիք. Գօրէսքօնտան պու եօլ տա պիր միւրաճաաթ պալքան միլ- լէթլէրինին վէ պախուսու Մա- քիտոնիւ էհալիսինին էֆքեա- րընը իլալ իտէճէկինի վէ պօշ իմիւտլէր ույանտըրաճաղընը

կէօսթէրէրէք Ս. Տանէֆին պէօյ- լէ պիր խաթա իշլէյէճէկինի իւ- միւթ իթմէյօր:

— Սէքթէպ էպիլիլէրինտէն վէրկի պրնմասընը էվիլէթի մի- նիստիրլէր էմր իթմիշ օլուպ, շէհ- րիմիշ իսլամ մէքթէպլէրինտէն 1500 ֆր. վէրկի իսթէնիլմէքտէ օլտըղընտան, իսլամլարըն Ս. Բը- րէֆէյէ միւրաճաաթ իթմէսի իւ- գէրինէ, տէրհալ մէքըլար մէպալ- ղըն ալընմամասը էմր օլընմըլ վէ իճապընըն իճրասը իւշիւն Սօֆիա- տան թալիմաթ իսթէնիլմիշ տիր:

— Տիւնքի կիւն Պուլկարիտըն սէրպէսաիլէթ պուլմասընըն միւ- թէսատըֆ միլլի եօրթուսը օլ- մագ մինասիպէթլէ մուհարէպէտէ Բուս ասքէրլէրի իլէ եան եանա իպրաղը սէճաաթ իտէն էսքի Գօ միթալար պարեագ էլլէրինտէ վէ խընճա խընճ էհալի արգալարըն տան օլտըղը հալտէ մուղիգալար իլէ Բուս գօնսօլօսհանէսի էօնիւնէ կիտուպ «հուրա» նէտալարը իլէ Բուսիայա միւնէթտար՝ պուլըն- տըղլարըն պէյան իթիլէր, Գօն սօլօս զէվճէսի իլէ, Վառնա Բրէ- ֆէպի վէ պէլէտիլէ րէյիսի եան- լարընտա, պալգօնա չըգուպ, է- հալիւնին չու նիւմայիշի միւթէլէ- քիւրանէսինտէն տօլայը մէմու- նիլէթ պէյան իտէրէք, Ֆէլամ. Բրէնսին էօրիւնէ պատէ նուշ էյ- լէտի: Քէզա Ս. Բրէֆէ՝ պիլ մու- գապէլէ չու նիւմայիշի մէսուրի- յէթանէնին մանասընը պիր մուլ- թասար նուլթ իլէ իյզահ իտուպ, Չար հաղրէթլէրի նամընա՝ էհա- լիւնին «հուրա» նէտալարը էլէ ի- տարէի ագտահ էյլէտի:

ՊՕԷՐԼԷՐ

Ճէնուպի Աֆրիգատա մուհա- րէպէ էլան տէվամ իթմէքտէ տիր: Պօէրլէր քէմալը սէճաաթլէ մու- գապէլէթ իթմէքտէ տիրէր: կէ- շէն կիւն Պօթէսպուրկ տաղլա- րընտա 600 Պօէր ինկիլիզ ասքէր- լէրինտէն մուհասէրէ օլընուպ, գուրթուլմագ իշիւն 6000 ինէկ ինկիլիզլէրին իւզէրինէ սիւրիւպ, քէնտիլէրի հայվանլարըն արգա- սընա սագլանարագ, շէտիտ աթէշ իթմիշլէր վէ պու սուրէթլէ մու- հարէպէտէն գուրթուլմուշար:

ՉԻՆ

Ինկիլթէրա վէ Ճաբօն տէվլէթ- լէրի պէյինտէ միւնագտ օլան ահանամէնին միւսվէտտէսի Չին իմքէրաթօրիցաընա թագաթիմ օ- լընմըլ օլուպ, Չինիլէրին մէսուր- րիյէթինէ մուհիպ օլմուշ տըր: իշպու ահանամէ Չին վէ Բուսիա պէյինտէ Մանչուրիա իշիւն իմ- զալանճագ մուգապէլէնամէի թէէ- լսիր իտէրէք, Չին մէմալիքինին թագօրմինէ չալըլան տէվլէթլէրին թէպպիլլէրի պօշա չըգօրմըլ օլտը- ղընը ինկիլիզ ճէրիտէլէրի մաղ- րուրիյէթլէ եաղմագտա տըրլար:

ԲՈՒՄԱՆԻՍ

կէշէն կիւն Պուգրէշտէ զուհու- րա կէշէն գարշըղըրգտա 20 ժան- տար եարէլէնտիկինի վէ 155 քիշի տէրտէսթ օլընտըղընը պիլսիր. մէքլէ պէրապէր, ասայիշին իպ- գասընը թաւնա եաղրյօրլար:

ՍԵՐՊԻՍ

Գրալ Ալէքսանտրըն էօրիւնէ սուր գասթ վուգու իլէ, «վու- րուլմուշ վէ էօլմիւշ» կիպի շայէա- լար զուհուրա կէլտիկինտէն Պէլկ- րատտա պու հալանլար էլլէնճէ թարղընտա օգուսուպ, անըն մէն- պասը սըրպ գրալըղընա կէօղիւ օլան պաղը զէվաթա համլ օլընը- յօր:

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ

ՎԱՌՆԱ, 20 Փետրուար

ՉԱԽԻՐԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ	
Վալօն իւպ. 49.53 հքթ. 7.—/7.80	
Արապա իւպ. 48-58 հքթ. 8.—/10.60	
ԱՐԲԱ	
Վալօն 100 քիւ 9.50/9.60	
Արապա 35-45 իւպ. հքթ. 5.80/6.60	
ԵՈՒԼԱՅ	
Վալօն 100 քիւ 12.40/—	
ՖԱՍՈՒԼԻՍ 100 քիւ 15.—/22.—	
ՉԱՎՏԱՐ	
ՄԻՍԻՐ 7.—/7.40	
Արապա իւպ. 54-58 հքթ. 8.—/8.60	
Վալօն իւպ. 100 քիւ 9.80/10.20	
ՏԱՐԸ	
Կիւնտէ 80-100 արապա կէլէք- տէ տիր. վալօն 10-15:	
Վալօն մուսալէլէսի ալթուշ քը- րանքէ, արապա կիւմիւշլէ: Նարօ- լէօն 22/60 հիսապը իլէ:	

ԲԱՍՈՒԻ

Վարնա մաղազապընտա իրլիք սա- րըլարը: Ինկիլիզ իրլիկի Ն. 8-14 9.50
» » Ն. 18-24 12.—
Եէրլի իրլիկ Ն. 8-14 9.—
Աթըլմըլ բամուք հօդգա 2.—

ՍԱՐՐԱՅԻԹԷ

Նարոլէն 22 ֆրանք 60 սանթ, Օսմ. լիրասը 22.90 ալթուշ ֆրանք

ՊԱՅԳԱԼԻԹԷ

Վարնա բիպասընտա պագալիլիէ մալլէրին պու կիւնքի ֆիլաթը, ալ- թուս ֆրանք իլէ:	
ԳԱՀՎԷ	1.50/1.70
Շէֆէր Նէմգէ	51
» (Քէսմէ) սանտըգ	27.60
Բիրինճ ճարոն չուվալը	35-38
« Ֆիլիպէ »	33.50
« Ինկիլիզ »	25.—
« Բիգօն »	45.—
ԿԱԶ Սանտըղը	6.70
Չէթիւն ԵԱՂԸ քիւ	—90/—94
ԳՈՒՐՈՒ ԻԻԶԻՍ	—30

ԿՕՇԿԱԿԱՐ

Ճալալաուր և տոկուս կօշիկ հագնելու համար դիմի Ստեփան Խօրա- սանճահի խանութը, փողոց Մուսալա, Գի- նիւր խիստ չափաւոր են: